

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันอังคารที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันอังคารที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง และ นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

ก่อนเปิดการประชุม ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา ได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาปรึกษาหารือปัญหาที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอื่นใดตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๘ จำนวน ๑๐ คน เป็นเวลาพอสมควร

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	(ไม่มี)
(๒) รับรองรายงานการประชุม	(ไม่มี)
(๓) กระทู้ถาม	(ไม่มี)

ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมในลำดับถัดไป ประธานวุฒิสภาขอปรึกษาต่อที่ประชุมเกี่ยวกับเวลาการประชุมวุฒิสภาว่า เนื่องจากในสมัยประชุมนี้วุฒิสภามีภารกิจที่เกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศมากขึ้น ประกอบกับยังมีเรื่องต่าง ๆ ที่ค้างอยู่ในระเบียบวาระการประชุมจำนวนมาก จึงเห็นสมควรที่จะมีการเปลี่ยนแปลงกำหนดเวลาการประชุมวุฒิสภาใหม่ จากเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา เปลี่ยนเป็นเริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา สำหรับในวันอังคารซึ่งจะมีการปรึกษาหารือปัญหาที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอื่นใดต่อที่ประชุมวุฒิสภา ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๘ ก็จะเริ่มการปรึกษาหารือเวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา ทั้งนี้ จะเริ่มตั้งแต่การประชุมในคราวถัดไป

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบร่วมกันให้เปลี่ยนแปลงกำหนดเวลาการประชุมวุฒิสภาทุกวันจันทร์ และวันอังคาร เป็นเริ่มการประชุม เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

จำนวน ๑ เรื่อง

- รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การจัดการตำบลเข้มแข็งตามแนวทางยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ (คณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำพิจารณาเสร็จแล้ว)

(เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

ผลการพิจารณา

รองประธานคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานคณะทำงานพิจารณาศึกษากระบวนการจัดการตำบลเข้มแข็ง (นายอำพล จินดาวัฒนะ) ได้เสนอรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า แนวคิดชุมชนเข้มแข็งเป็นแนวคิดที่ให้คุณค่าความสำคัญที่ฐานรากของสังคม ซึ่งทิศทางการพัฒนาประเทศที่ผ่านมาได้ให้ความสำคัญกับแนวทางการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งอย่างชัดเจน แต่ยังไม่ถึงระดับที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็งได้อย่างเป็นรูปธรรม ทัวถึงและยั่งยืน ทั้งนี้ จากการที่ตำบลเป็นพื้นที่ที่มีขนาดพอเหมาะและเป็นพื้นที่ที่เป็นจุดยุทธศาสตร์ของการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง การจัดการตำบลเข้มแข็งโดยการนำระบบการบริหารจัดการแบบหุ้นส่วน ภายใต้แนวคิดการอภิบาลแบบหุ้นส่วน ซึ่งคณะกรรมการได้ศึกษารูปแบบ หลักการสำคัญ และองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการตำบลเข้มแข็งแล้วพบว่า การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศที่พยายามให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการจัดทำแผนจากล่างขึ้นบนเป็นแผนเดียว โดยหวังให้ได้แผนพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา เป็นไปตามความต้องการของชุมชน เกิดการบูรณาการแผนของทุกภาคส่วน และได้รับการสนับสนุนทรัพยากรลงไปสู่ตำบลได้อย่างตรงจุดนั้น หากดำเนินการด้วยระบบราชการอาจจะขาดการมีส่วนร่วมจากล่างขึ้นบนอย่างแท้จริง ดังนั้น ควรส่งเสริมระบบการจัดการระดับตำบลที่เน้น “กระบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะและกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันจากการปฏิบัติ” ที่เข้มแข็ง คณะกรรมการจึงมีข้อเสนอแนะให้รัฐบาลกำหนดให้การสร้างเสริม “ตำบลเข้มแข็ง” เป็นวาระแห่งชาติ และกำหนดนโยบายให้ส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการปฏิรูปและพัฒนาระบบบริหารราชการ และพัฒนาระบบกลไกวิธีการทำงานสนับสนุน “การจัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน” รวมทั้งควรมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) กำหนด “ตัวชี้วัดร่วมเชิงกระบวนการ” ของส่วนราชการที่มีภารกิจในระดับตำบล ตลอดจนควรสนับสนุนการพัฒนาระบบการบริหารราชการที่เกี่ยวข้อง โดยการกำหนดให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จัดให้มี “แผนงานโครงการและงบประมาณ สนับสนุนการพัฒนาระบบการจัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน” ในระดับตำบลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องทุกปี และกำหนดให้ ก.บ.จ. สนับสนุนให้อำเภอและตำบลใช้เครื่องมือหรือองค์ความรู้หรือวิธีการจัดการตำบลเข้มแข็ง และการทำแผนพัฒนาตำบลเชิงคุณภาพ นอกจากนี้ รัฐบาลควรกำหนดนโยบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำ “หลักสูตรการจัดการตำบลเข้มแข็ง” และควรกำหนดนโยบายเพื่อจัดให้มี “สมัชชาตำบลเข้มแข็งแห่งชาติ”

ภายหลังจากที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า ชุมชนควรเสนอสิ่งดี ๆ ที่สำคัญที่มีอยู่ในชุมชน เช่น ภูมิปัญญาหรือสิ่งสร้างสรรค์ และรัฐควรสนับสนุนและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน รวมทั้งควรใช้สื่อ

ในการกระจายสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้ เห็นด้วยกับการให้ภาคราชการเข้ามามีส่วนร่วมและเป็นผู้ประสานที่สำคัญในการดำเนินงานให้ชุมชนมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ควรให้ความสำคัญกับการบูรณาการร่วมกันของ ๓ พลังหรือภาคส่วน ได้แก่ ราชการ เอกชน และประชาชน โดยควรส่งเสริมภาคประชาสังคมให้เข้มแข็ง นอกจากนี้ รัฐควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อการสร้างเสริมความเข้มแข็งและความยั่งยืนให้กับชุมชน และควรต่อยอดการดำเนินการของชุมชน โดยการให้ท้องถิ่น เช่น มหาวิทยาลัย ส่งเสริมสนับสนุนและวิจัยกับชุมชน เพื่อให้ชุมชนอยู่ได้ด้วยตัวเอง อีกทั้งควรนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ร่วมกับการดำเนินการดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ มีการตั้งข้อสังเกตว่า ในการจัดการตำบลเข้มแข็งภายใต้การจัดโครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นอยู่นี้จะจัดสรรงบประมาณมาดำเนินการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนได้อย่างไร

รองประธานคณะกรรมการฯ ได้ตอบชี้แจงว่า จากการศึกษากระบวนการจัดการตำบลเข้มแข็งในกรณีต่าง ๆ ของคณะกรรมการ พบว่า หากรัฐสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ เช่น งบประมาณ กับการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวก็จะทำให้เกิดความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ หากรัฐบาลสามารถปรับวิถีคิดของส่วนราชการให้สนับสนุนการจัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน โดยการจัดสรรงบประมาณและการดำเนินการตามบทบาทและหน้าที่ต่าง ๆ ที่ส่วนราชการดำเนินการอยู่เพิ่มขึ้นเพียง ๑๐ – ๓๐% ก็จะทำให้ชุมชนและตำบลเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ในส่วนข้อเสนอแนะของสมาชิกนั้น คณะกรรมการขอรับไปศึกษาอย่างละเอียดต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา

จำนวน ๖ เรื่อง

๕.๑ รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินกองทุนประกันสังคม สำนักงานประกันสังคม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒
(ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓)
 (เป็นเรื่องที่เกิดมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๔)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินกองทุนประกันสังคม สำนักงานประกันสังคม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ของที่ประชุมวุฒิสภา มีผู้แทนสำนักงานประกันสังคม เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงรายงานดังกล่าว โดยรองเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม (นางบุปผา พันธุ์เพ็ง) เป็นผู้นำเสนอรายงานต่อที่ประชุม

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการการแรงงาน ซึ่งประธานวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษารายงาน และคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเห็นชอบให้เสนอรายงานดังกล่าว โดยประธานคณะอนุกรรมการด้านการประกันสังคม (นายณรงค์ รัตนานุกูล) ได้แถลงผล

การศึกษาค้นคว้า ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการต่อรายงานฉบับนี้ที่ประชุม รวม ๖ ประเด็น ได้แก่ (๑) สำนักงานประกันสังคม ควรนำระบบ IT มาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการนำเสนอข้อมูล และควรจัดทำฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประสานข้อมูลกันเป็นระยะ เพื่อประเมินและปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาด (rolling plan) (๒) สำนักงานประกันสังคม จะต้องมีการติดตามยอดเงินสดค้างรับจากบริษัทที่ยังไม่จ่าย (๓) การไม่สามารถหาหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ เป็นเรื่องกระบวนการปฏิบัติงานของฝ่ายงานในสำนักงานประกันสังคมซึ่งต้องดำเนินการตามขั้นตอนและระเบียบของหน่วยงานอยู่แล้ว ประเด็นที่เกิดขึ้นจึงควรให้ฝ่ายงานที่เกี่ยวข้องปรับปรุงแก้ไขตามข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบบัญชี และรายงานผลปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว ให้คณะกรรมการการ ผู้ตรวจสอบบัญชี และหน่วยงานที่กำกับดูแล ได้รับทราบเป็นลายลักษณ์อักษรต่อไป (๔) ยอดลูกหนี้เช็คขัดข้องในปี ๒๕๖๒ ซึ่งยังอยู่ในช่วงสถานการณ์ปกติก่อนเกิดเหตุการณ์วิกฤติไวรัสโควิด ๑๙ มียอดเพิ่มขึ้นค่อนข้างสูง สำนักงานประกันสังคมควรศึกษาวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดกรณีดังกล่าวและจัดทำแนวทางหรือมาตรการเพื่อให้ฝ่ายงานที่รับผิดชอบดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาในเรื่อง “ลูกหนี้เช็คขัดข้อง” ที่อาจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี (๕) ประเด็นที่ผู้ตรวจสอบบัญชีระบุไว้ในรายงานว่าการปฏิบัติดังกล่าวไม่เป็นไปตามนโยบายการบัญชี และปฏิบัติไม่เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนดนั้น กรณีนี้ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงในการปฏิบัติงานของฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสำนักงานประกันสังคมควรมีการตรวจสอบอย่างละเอียด และชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะกรรมการการแรงงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว และ (๖) สำนักงานประกันสังคมทำการประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มาตรการ สิทธิประโยชน์ รวมถึงผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนและผู้ประกันตนให้มากขึ้น

ผู้อำนวยการกองบริหารการเงินและการบัญชี (นางสาวพรณิกา เหลืองสุรีย์) ได้ชี้แจงประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ สรุปได้ว่า สำนักงานได้นำระบบ IT มาใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูลให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ได้ดำเนินการเร่งรัดติดตามเงินสมทบค้างชำระมาโดยตลอด รวมถึงได้ปรับปรุงรายการลูกหนี้เช็คขัดข้อง การบันทึกรายการในรายงานโดยปรับปรุงแก้ไขตามข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเรียบร้อยแล้ว สำหรับการรับรู้รายการยาค้างชำระ เนื่องจากสำนักงานได้บันทึกรายการยาที่ยังไม่ได้ตรวจรับ จึงทำให้ปรากฏตัวเลขที่สูง แต่จะชำระค่ายาภายหลังจากได้มีการตรวจรับแล้วเท่านั้น และกรณีที่มีการสั่งซื้อยาต้านไวรัสเอ็ดส์เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ เพื่อสำรองยาให้ผู้ประกันตน นอกจากนี้ ในเรื่องการประชาสัมพันธ์ สำนักงานได้ทำการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ช่องทางออนไลน์ และติดป้ายตามสถานที่ต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้นายจ้าง ลูกจ้างผู้ประกันตน รวมถึงประชาชน รับรู้ถึงสิทธิประโยชน์ของตนมากขึ้น

ภายหลังจากผู้แทนสำนักงานประกันสังคมได้ตอบชี้แจงประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปราย โดยมีสมาชิกอภิปราย ตั้งข้อสังเกตในประเด็นค่าใช้จ่ายในการบริหารสำนักงานและรายการหนี้สูญว่า มีรายการค่อนข้างสูง และได้มีข้อซักถามในประเด็นแนวทางการควบคุมดูแลการขาดทุนจากผลของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ขอให้แสดงข้อมูลสถิติปริมาณผู้ป่วยเอ็ดส์ และวัณโรค เพื่อเปรียบเทียบกับค่าบริการทางการแพทย์ และอัตราเงินสมทบที่รัฐบาลค้างจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคม

หลังจากการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภา รองเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม (นางบุพผา พันธุ์เพ็ง) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านประกันสังคม (นางสาวชมพู่เพ็ญ ศิริธร) และผู้อำนวยการสำนักจัดระบบบริการทางการแพทย์ (นางนงศ์ลักษณ์ กอวรกุล) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า เรื่องผลขาดทุนจากการลงทุนในต่างประเทศ ซึ่งได้รับผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนนั้น ได้มีการลงทุนในต่างประเทศ ในอัตราร้อยละ ๑๐ เพื่อกระจายความเสี่ยงและเงินลงทุนออกนอกประเทศ โดยมีรูปแบบการลงทุนในลักษณะใกล้เคียงกับการลงทุนในประเทศ ในเรื่องนี้ได้มีการทำแผนยุทธศาสตร์ และนโยบายในการป้องกันผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยน รวมทั้งทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงไว้ แต่โดยที่ในช่วงปี ๒๕๖๒ เกิดการแข็งค่าของเงินบาท ทำให้มูลค่าหลักทรัพย์ ณ สิ้นปี ลดลง เกิดเป็นตัวเลขขาดทุนทางบัญชี ขณะเดียวกันก็ปรากฏผลกำไรในส่วนอื่นจากการลงทุนในตราสารหนี้ ดอกเบี้ย เงินปันผลจากมูลค่าหุ้นที่เพิ่มขึ้น ส่วนการเพิ่มการสั่งซื้อยาต้านไวรัสเอดส์ เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดซื้อจากเดิมที่ใช้ระบบวีเอ็มไอ ผ่านองค์การเภสัชกรรม ทำให้โรงพยาบาลได้รับยาล่าช้าและผู้ประกันตนได้รับผลกระทบ ในปี ๒๕๖๒ จึงได้เปลี่ยนระบบการสั่งซื้อ เพื่อให้ระบบจัดการยามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพิ่มปริมาณการสั่งซื้อ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบัญชีรายการยาที่มีราคาสูง ส่วนกรณีวัดโรค โรงพยาบาลตามสิทธิจะเป็นผู้ดูแลและจ่ายยาตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ไม่ได้มีระบบจัดการเฉพาะ ซึ่งที่ผ่านมาก็ไม่พบปัญหาใด ส่วนเรื่องการชำระเงินสมทบของรัฐบาลนั้น ตามที่รัฐบาลได้ค้างจ่ายเงินสมทบตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ นั้น ในปี ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔ ได้มีการจัดสรรเงินสมทบของผู้ประกันตนครบถ้วน และได้ชำระเงินสมทบที่ค้างในบางส่วนแล้ว ส่วนในปี ๒๕๖๕ ได้ชำระเงินสมทบครบถ้วนแล้ว ซึ่งการที่รัฐบาลยังไม่ได้จัดสรรงบประมาณที่ค้างชำระให้ครบถ้วนนั้น ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตนโดยตรง เพราะสถานะของกองทุนมีความมั่นคง มีเงินสำรองเพียงพอ แต่จะมีผลกระทบกับเงินลงทุนของกองทุน ทำให้ขาดเงินลงทุนและส่งผลกระทบต่อ

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

๕.๒ รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินสำนักงานศาลยุติธรรม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓
(ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓)
 (เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินสำนักงานศาลยุติธรรม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ของที่ประชุมวุฒิสภา เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม (นายจีระพัฒน์ พันธุ์ทวี) รองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม (นายภพ เอกพรพานิช) และรองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม (นายศุภกิจ แยมประชา) กับคณะ เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงรายงานดังกล่าว จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการการกฤษฎีกา การยุติธรรม และการตำรวจ ซึ่งประธานวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษารายงาน และคณะกรรมการวิสามัญกิจการ

วุฒิสภาเห็นชอบให้เสนอรายงานดังกล่าว โดยประธานคณะกรรมการการยุติธรรมและประธานที่ปรึกษา คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ (พลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา) ในฐานะผู้แทน ของคณะกรรมการ ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า (๑) รายงานการเงินสำนักงาน ศาลยุติธรรม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการ บัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด เป็นการรับรองงบการเงินแบบไม่มี เงื่อนไข ซึ่งหมายความว่าข้อมูลที่แสดงในงบการเงินของสำนักงานศาลยุติธรรมถูกต้องตามสมควรแล้ว (๒) เงินทุนสำรองจ่าย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งมีจำนวน เงินเพิ่มขึ้นประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท นั้น สำนักงานศาลยุติธรรมควรชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมต่อที่ประชุม วุฒิสภาเกี่ยวกับจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว รวมทั้งเหตุผลที่เงินทุนสำรองจ่าย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ไม่มีการหักรายการปรับปรุงระหว่างปีและรายได้จากการอนุมัติให้ใช้เงินทุนสำรองจ่าย เหมือนเงินทุนสำรอง จ่าย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (๓) รายได้จากเงินงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รับรู้ตาม เกณฑ์จำนวนสองหลักเกณฑ์ กล่าวคือ เมื่อยื่นคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลางในกรณีเป็นการขอรับเงินเข้า บัญชีหน่วยงาน และเมื่ออนุมัติจ่ายเงินให้กับผู้มีสิทธิได้รับเงินแล้ว ในกรณีเป็นการจ่ายตรงให้กับผู้มีสิทธิรับ เงิน ซึ่งแตกต่างจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ได้มีการรับรู้ตามเกณฑ์จำนวนสามหลักเกณฑ์ สำนักงาน ศาลยุติธรรมควรชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมต่อที่ประชุมวุฒิสภาเกี่ยวกับความแตกต่างในเรื่องหลักเกณฑ์การ รับรู้รายได้จากเงินงบประมาณของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่แตกต่างกัน ดังกล่าว (๔) เงินค่าธรรมเนียมศาลที่ได้รับชำระตามกฎหมาย ซึ่งกระทรวงการคลังอนุญาตให้สำนักงานศาล ยุติธรรมหักเงินค่าธรรมเนียมศาลในอัตราร้อยละ ๕๐ ก่อนนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ไว้ใช้จ่ายเสริมเงิน งบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยงานได้ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ นั้น สำนักงานศาล ยุติธรรมควรชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมต่อที่ประชุมวุฒิสภาเกี่ยวกับงบประมาณดังกล่าวว่านำไปใช้ในรายจ่าย ประเภทใด และมีนโยบายการใช้จ่ายงบประมาณในส่วนนี้อย่างไร เพื่อประโยชน์ต่อการชี้แจงให้ประชาชน รับทราบ (๕) สำนักงานศาลยุติธรรมควรติดตามและเร่งรัดการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่อยู่ระหว่าง พัฒนา ซึ่งมีจำนวนเงินเพิ่มขึ้นประมาณเกือบ ๓๐๐ ล้านบาท เมื่อเทียบกับ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดเพื่อนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ไปใช้สนับสนุนกระบวนการยุติธรรมของศาล ยุติธรรมอย่างคุ้มค่า และควรชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมต่อที่ประชุมวุฒิสภาเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรม คอมพิวเตอร์ว่าใช้เฉพาะกับหน่วยงานศาล หรือเพื่อสนับสนุนหน่วยงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมทั้งหมดให้ เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม และประชาชน

ภายหลังที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมแล้ว ประธาน ของที่ประชุมได้อนุญาตให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมและรองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ตอบชี้แจงต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า (๑) การใช้เงินค่าธรรมเนียมศาลในอัตราร้อยละ ๕๐ สำนักงานศาลยุติธรรม ได้ปฏิบัติตามข้อบังคับของกระทรวงการคลังว่าด้วยการหักเงินค่าธรรมเนียมศาล พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยการนำเงิน ค่าธรรมเนียมดังกล่าวมาใช้ในการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารศาล ปรับปรุงทรัพย์สินของทางราชการ ปรับปรุง สิ่งอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ติดตั้งลิฟต์โดยสาร ก่อสร้างอาคารบ้านพักข้าราชการตุลาการ จัดซื้อ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นในการรักษาความปลอดภัย ครุภัณฑ์ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อการปล่อยชั่วคราว ใช้ใน โครงการคดีพื้นที่พิเศษในเขตจังหวัดภาคใต้ และใช้ในโครงการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

(๒) การติดตามและเร่งรัดพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำนักงานศาลยุติธรรมได้เร่งรัดในการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด ทั้งนี้ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศก็เพื่อประโยชน์ในการให้บริการประชาชน ทั้งในเรื่องของการยื่นคำฟ้อง คำร้องหรือคำขอต่าง ๆ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชน (e-Filing) รวมถึงการคัดถ่ายเอกสารและคำพิพากษาในระบบซีไอเอส (CIOS) และการพัฒนาโปรแกรมสารสนเทศสำนวนคดีและส่วนเชื่อมโยงข้อมูลคดีศาลยุติธรรมกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม อาทิ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด กรมบังคับคดี กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ กรมที่ดิน กรมขนส่งทางบก ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยถือเป็นการบูรณาการร่วมกัน และ (๓) เงินทุนสำรองจ่ายที่มีความแตกต่างกันระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นการโอนเงินทุนสำรองจ่ายจำนวนกว่า ๒๒๕ ล้านบาท ซึ่งจัดสรรให้กับศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ - ๙ หรือศาลสูง เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการประชุม แต่ไม่ได้บันทึกลดยอดทุนสำรองจ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงนำมาบันทึกปรับปรุงในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำหรับรายการเงินทุนอนุมัติใช้จ่ายเงินทุนสำรองจ่ายจำนวนกว่า ๑๕๐ ล้านบาท ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น เป็นรายการที่จัดสรรให้แก่หน่วยงานในสังกัดที่มีงบประมาณไม่เพียงพอในการบริหารจัดการ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ไม่มีการปรับปรุงในส่วนนี้

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

๕.๓ รายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
(ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑)

๕.๔ รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ และรายงานการประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน สำหรับปี ๒๕๖๐ ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (ตามมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓)

ผลการพิจารณา

รายงานตามระเบียบวาระที่ ๕.๓ และ ๕.๔ หน่วยงานมีหนังสือแจ้งว่าติดภารกิจสำคัญ ที่ประชุมจึงเลื่อนการพิจารณาออกไปก่อน

๕.๕ รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๓ และรายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๓

(ตามมาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓)

(เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๔)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานผลการรายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๓ และรายงานการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๓ ได้มีนายไทรรัตน์ วิริยะศิริกุล กับคณะ ได้เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมวุฒิสภา

จากนั้น คณะกรรมาธิการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม ซึ่งประธานวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษารายงาน และคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเห็นชอบให้เสนอรายงานดังกล่าว โดยประธานคณะกรรมาธิการ (พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า ได้ศึกษาโดยมุ่งเน้นรายงานประจำปีของ กสทช. เป็นหลัก และใช้รายงานของ กตป. เป็นข้อมูลสนับสนุนเพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งมีประเด็นซ้กถาม ดังนี้ กสทช. ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการรับรู้สินทรัพย์และการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการรับรู้สินทรัพย์ไม่มีตัวตน จึงขอทราบเหตุผลอ้างอิงในการเปลี่ยนแปลงหลักการดังกล่าว เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงมีผลต่อมูลค่าสินทรัพย์และวงเงินค่าใช้จ่าย ซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินงานของ กสทช. จากข้อมูลค่าใช้จ่ายรวมในปี ๒๕๖๓ ลดลง แต่พบว่ามีค่าจ้างที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒ สูงมาก จึงขอทราบว่าเป็นการจ้างที่ปรึกษาในโครงการหรือกิจกรรมใด การจ้างสอดคล้องกับภารกิจหลักหรือไม่ อย่างไร กสทช. และคณะกรรมการบริหารกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) มีหลักเกณฑ์ในการจัดสรรวงเงินและการพิจารณาโครงการอย่างไร มีการพิจารณาความซ้ำซ้อนกับโครงการหรือแผนการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. หรือไม่ และจากรายได้ของกองทุนฯ ที่มีมูลค่าลดลงจากปีก่อนแต่มีรายจ่ายเพิ่มขึ้น มีผลกระทบต่อเสถียรภาพของกองทุนหรือไม่ และสำนักงาน กสทช. มีแนวทางในการบริหารเงินกองทุนเพื่อลดความเสี่ยงอย่างไร กองทุนฯ (กทปส.) สามารถเบิกจ่ายต่ำกว่าเป้าหมายของสำนักงาน กสทช. เนื่องจากโครงการ USO NET ประสบปัญหาซึ่ง กสทช. มีแนวทางดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงอย่างไร และยังพบว่าสำนักงาน กสทช. ไม่มีการเพิ่มศักยภาพหรือปรับปรุงเน็ตประชารัฐ และ USO NET ให้มีประสิทธิภาพใกล้เคียงกัน ในปี ๒๕๖๓ มีค่าใช้จ่ายที่ สตง. ปรับปรุงงบการเงินกรณีดีที่สุดถึงที่สุด กสทช. ใช้เงินจากแหล่งใดในการชำระหนี้ เพราะไม่ได้มีการตั้งงบประมาณรองรับไว้ และในปีต่อ ๆ ไปคาดว่าจะถึงที่สิ้นสุดอีกหลายคดี กสทช. มีแนวทางเรื่องนี้อย่างไร จากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) กสทช. ได้เร่งผลักดันการนำเทคโนโลยี 5G มาใช้ในอุตสาหกรรมด้านการแพทย์ และสาธารณสุขมีความคืบหน้าอย่างไร แพร่ระบาดของโรคดังกล่าวยังส่งผลให้สภาพเศรษฐกิจถดถอย และยังมีผลกระทบจากการหลอมรวมเทคโนโลยีเกิดขึ้นในอุตสาหกรรม กสทช. มีการประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ สังคม หรือประชาชนหรือไม่ จากแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์

ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๘) กำหนดให้มีการเรียกคืนคลื่นความถี่ในกิจการวิทยุกระจายเสียง เพื่อนำไปจัดสรรใหม่ รวมถึงผู้ประกอบการวิทยุทดลองที่จะเข้าสู่วิทยุหลักซึ่งจะครบกำหนดในปี ๒๕๖๕ นี้ กสทช. มีความพร้อมและความคืบหน้าอย่างไร ส่วนโครงการหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินหมายเลขเดียว (๑๙๑) ซึ่งโครงการดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จตามแผนหรือไม่ กสทช. มีหลักเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณหรือติดตามความคืบหน้ากับ สตช. อย่างไร

กรมการได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ด้านงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชี และรายงานตรวจสอบภายใน งบการเงินที่แสดงในรายงานยังไม่ได้รับรอง และหลังจากที่ สตง. ได้รับรองรายงานงบการเงินประจำปี ๒๕๖๓ และส่งมาให้พิจารณาภายหลัง ซึ่งมีการปรับปรุงรายการทางบัญชีหลายประการ แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ เพราะรายงานงบการเงินที่ส่งมาภายหลัง ไม่ได้แนบหมายเหตุประกอบงบการเงินมากับรายงานการเงินที่รับรองแล้ว ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี เป็นไปด้วยความถูกต้อง และเห็นการเปลี่ยนแปลงในแต่ละรายการ ขอให้แนบหมายเหตุประกอบงบการเงินมาในคราวเดียวกัน

ด้านปัญหาและอุปสรรคในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ในด้านต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อประชาชน ควรเร่งรัดการปรับปรุงรวมกฎหมาย ๓ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ และ พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ ให้เสร็จสิ้นโดยเร็วทันสิ้นสุดปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เพื่อให้เป็นไปตามแผนปฏิรูปประเทศด้านสื่อมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ประเด็นการปฏิรูปที่ ๓ ควรทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการกำกับกิจการภายใต้สื่อใหม่ (over the top: OTT) ที่มีผลกระทบต่อกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ควรมีการส่งเสริม สนับสนุนเนื้อหาที่มีคุณภาพ สร้างสรรค์ หลากหลาย การคุ้มครองผู้บริโภคและได้รับการบริการอย่างเป็นธรรม และใช้ประโยชน์ได้อย่างเท่าเทียม

ด้านคุณภาพและอัตราค่าบริการโทรคมนาคม ควรให้มีการตรวจสอบด้านคุณภาพ โดยตรวจสอบคุณภาพของการให้บริการรับเรื่องร้องเรียน การติดต่อศูนย์บริการ (call center) และไม่ควรถือค่าใช้จ่ายบริการ

ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภค สำนักงาน กสทช. ควรเพิ่มบทบาทจากผู้รับเรื่องร้องเรียนมาเป็นผู้กำกับและตรวจสอบกระบวนการรับเรื่องปรับปรุงการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนเข้าใจและลดภาระ call center 1200 และการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อบูรณาการฐานข้อมูลร่วมกัน ได้แก่ ศูนย์บริการข้อมูลภาครัฐเพื่อประชาชน “สายด่วน ๑๑๑๑” และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) “สายด่วน ๑๑๖๖” เพื่อการพัฒนาระบบการคุ้มครองผู้บริโภคให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น

ด้านการรายงานเกี่ยวกับสภาพการแข่งขันของตลาดในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ประเภทต่าง ๆ รวมทั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการกระทำอันมีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของรัฐและประชาชน ควรจัดทำรายงานการประเมินการแข่งขันของตลาดในเชิงลึก เพื่อสะท้อนประสิทธิภาพการแข่งขัน ปัญหาอุปสรรค และผลกระทบต่อประชาชน โดยพิจารณาปัจจัยอื่นประกอบ เช่น สภาวะของตลาดที่เกี่ยวข้อง

(supply chain market) อัตราการเติบโตของตลาด และอัตราค่าบริการที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นต้น และควรมีการประเมินและวิเคราะห์การแข่งขันของกิจการโทรคมนาคมและกิจการต่อเนื่องจากการใช้คลื่นความถี่ 5G ที่มีผลกระทบต่อผู้บริโภค

ภายหลังจากที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาแล้ว ประธานของที่ประชุมอนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายเกี่ยวกับรายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๓ และรายงานการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๓ โดยสมาชิกวุฒิสภาได้แสดงความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญต่าง ๆ สรุปได้ว่า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการประมูลคลื่นความถี่ ๒๖๐๐ MHz จำนวน ๓๐,๑๗๔.๓๔ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นจำนวนมากเป็นค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง การยกเว้นรายได้การประมูลคลื่นความถี่ TV Digital จำนวน ๑๒๖๓๕.๘๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๒ มีเหตุผลความจำเป็นอย่างไร อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศแล้วหรือไม่ อย่างไร กสทช. มีส่วนในการส่งเสริมจัดสรรคลื่นความถี่เกี่ยวกับการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้กับกระทรวงศึกษาธิการหรือไม่ และในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID – 19 สำนักงาน กสทช. มีส่วนลดค่าใช้จ่ายให้กับนักเรียนผู้ปกครองในการเรียนออนไลน์อย่างไร

ประเด็นเกี่ยวกับการบริหารกองทุนฯ (กทปส.) ในรายงานปี ๒๕๖๓ พบว่ามีเงินงบประมาณของกองทุนกว่าหมื่นล้านบาท ที่ประชาชนไม่ได้รับรู้เป็นการทั่วไป ซึ่งควรมีความรอบคอบในการติดตามและประเมินผลเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ และยังพบว่าการกระจายเงินกองทุนยังไม่ทันต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ซึ่งควรมุ่งเน้นการคุ้มครองผู้บริโภค และการรู้เท่าทันสุขภาพ (Health literacy) และการที่ กสทช. จัดสรรคลื่นความถี่ประมาณ ๑๗ ช่อง เพื่อสนับสนุนการศึกษา ควรมีการพัฒนาในช่อง TV Digital ควรประสานงานกับกระทรวงศึกษาเพื่อพัฒนาสื่อต่าง ๆ และควรประสานงานกับกระทรวงสาธารณสุขเพื่อพัฒนาช่องทีวีให้ความรู้เกี่ยวกับ การรู้เท่าทันสุขภาพ (Health literacy)

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงินของสำนักงาน กสทช. ปี ๒๕๖๑ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้มีหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบมายังวุฒิสภา โดยมีข้อสังเกตและเสนอแนะสรุปได้ว่าการจัดซื้อจัดจ้างส่วนใหญ่สำนักงาน กสทช. ใช้วิธีตกลงราคาและวิธีพิเศษโดยไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม บางรายการไม่เข้าเงื่อนไขอย่างชัดเจน ทะเบียนคุณสมบัติผู้มีข้อมูลไม่ครบถ้วน ขาดข้อมูลที่แสดงสถานะปัจจุบันว่าอยู่ในขั้นตอนใด ไม่สามารถควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการจัดหาพัสดุยังขาดประสิทธิภาพ ไม่มีการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำที่โออาร์ (TOR) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุโดยไม่กำหนดเวลาพิจารณา การเปิดเผยราคากลางไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนตามแบบที่กำหนด การตั้งราคากลางต่างกันของวัสดุชนิดเดียวกัน การจัดทำใบสั่งจ้างโดยไม่กำหนดค่าปรับเป็นเงินตายตัว สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจึงมีข้อเสนอให้สำนักงาน กสทช. ควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีอย่างเคร่งครัด ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าวจึงขัดแย้งกับการเป็นหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล ดังนั้น ในการจัดทำรายงานประจำปีเสนอรัฐสภาในปีต่อไป สำนักงาน กสทช. ควรจัดทำผลการดำเนินงานตามรายงานข้อสังเกตของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินประกอบมาด้วย

จากนั้น กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม (กตป.) (พันเอก ดร.พีรวัส พรหมกลัดพะเนา) ได้มีความเห็นเกี่ยวกับรายงานของ กสทช. สรุปได้ว่า

การติดตามตรวจสอบและประเมินผลด้านกิจการกระจายเสียง ความชัดเจนของโครงการวิทยุทดลองประกอบกิจการฯ พบว่า ในปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๓ ยังไม่สามารถดำเนินการเปลี่ยนใบอนุญาตทดลองออกอากาศเป็นใบอนุญาตฉบับจริงได้ เนื่องจากคำสั่ง คสช. ขยายเวลาขอคืนคลื่นความถี่จากหน่วยงานภาครัฐออกไป ๕ ปี จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนั้น จึงต้องขอเรียกคืนคลื่นความถี่จากหน่วยงานภาครัฐ ๕๓๐ สถานี หรือคลื่นหลัก AM , FM กว่า ๓๐๐ ราย กลับคืนมาก่อน การเตรียมการด้านการขอคืนคลื่นวิทยุในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ผู้ได้รับอนุญาตที่ประสงค์จะให้บริการกระจายเสียงต่อไป จะต้องดำเนินการยื่นแผนประกอบกิจการกระจายเสียง พร้อมส่งเอกสารหลักฐานหรือข้อมูลที่จำเป็นก่อนวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔ หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวจะถือว่าไม่ประสงค์จะประกอบกิจการกระจายเสียงต่อไป และเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตจะต้องยุติการออกอากาศโดยทันที ด้านโครงการวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัลในอนาคต เริ่มดำเนินการในปี ๒๕๖๒ โดยสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกเป็นผู้ดำเนินโครงการร่วมกับสำนักงาน กสทช. เนื่องจากมีความพร้อมด้านทรัพยากร บุคลากร สถานที่ และอุปกรณ์ด้านเทคนิค ด้านแนวทางการกำกับดูแลการกระจายเสียงผ่านระบบอินเทอร์เน็ต สำนักงาน กสทช. ยังไม่สามารถหาแนวทาง หลักเกณฑ์ มากำกับดูแลได้ เนื่องจากข้อตกลงทางการค้าที่ประเทศไทยได้ทำไว้กับนานาชาติ สิ่งที่สามารถดำเนินการได้ คือ การหาแนวทางร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมทรัพย์สินทางปัญญา กรมสรรพากร กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น ด้านการเข้าถึงและขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนจาก “กองทุน กทปส.” ผู้ให้บริการวิทยุกระจายเสียงยังมีศักยภาพไม่เพียงพอในการเขียนข้อเสนอโครงการเพื่อให้ได้รับการจัดสรรทุน หรือข้อเสนอโครงการมีความไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุน

การติดตามตรวจสอบและประเมินผลด้านกิจการโทรทัศน์ ด้านการกำกับดูแล สื่อโทรทัศน์ ยังคงได้รับความไว้วางใจจากผู้ชม มีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบได้ ด้านเนื้อหา ผู้ชมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในเนื้อหารายการโทรทัศน์ และการพัฒนารูปแบบการนำเสนอต่าง ๆ ให้มีความน่าสนใจ และเห็นว่าควรมีการกำกับดูแลเนื้อหารายการแบบมีส่วนร่วม ด้านคุณภาพของสัญญาณภาพและเสียง ผู้ชมมีความพึงพอใจต่อการรับชมโทรทัศน์ด้านคุณภาพในการส่งสัญญาณ แต่บางพื้นที่ยังมีปัญหาด้านเทคนิคต่าง ๆ เช่น ปัญหาเสียงและภาพไม่สัมพันธ์กัน เสียงแทรกซ้อนรบกวน และภาพไม่คมชัดในบางเวลา หรือสัญญาณเกิดการขาดหาย ไม่สามารถรับชมได้ต่อเนื่อง การแก้ปัญหาอุตสาหกรรมโทรทัศน์ถดถอย ภายหลังจากการประมูลโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ การดำเนินการกิจการโทรทัศน์ไทยกลับประสบกับปัญหาและอุปสรรคมากมาย โดยปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความถดถอยและลดความนิยมในการบริโภคโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล คือ การเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์สื่อและการเติบโตอย่างรวดเร็วของนวัตกรรมทางเทคโนโลยีด้านโทรคมนาคม และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการรับชมรายการต่าง ๆ

การติดตามตรวจสอบและประเมินผล ด้านกิจการโทรคมนาคมการประมูลคลื่นความถี่ 5G สำนักงาน กสทช. พบว่า มีการดำเนินงานด้านการจัดประมูลคลื่นความถี่ 5G เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเป็นไปตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงาน การประกาศอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเดิม พบว่า สำนักงาน กสทช. ได้ออกประกาศที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสารที่คอยกำกับดูแลการดำเนินงานของผู้ประกอบการไทยและผู้ประกอบการต่างประเทศที่ประสงค์เข้ามาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทยอย่างเป็นระบบ การส่งเสริมให้มีโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกัน (Infrastructure Sharing) พบว่า สำนักงาน กสทช. มีการดำเนินการวางแผนเพื่อการส่งเสริมให้มีโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกันมา

อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเป็นการดำเนินงานที่เปิดกว้างและสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มาตรการช่วยเหลือประชาชนและผู้รับใบอนุญาตในช่วงการแพร่ระบาดของโรค COVID – 19 กสทช. และสำนักงาน กสทช. ได้ออกมาตรการช่วยเหลือ ๓ มาตรการ ได้แก่ มาตรการจัดให้มีอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่ฟรี 10 GB และปรับเพิ่มความเร็วอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่เป็น 100 Mbps มาตรการช่วยเหลือประชาชนโดยสนับสนุนการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (โทรฟรี) จำนวน 100 นาที ทุกเครือข่ายสำหรับบุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย และมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการในการออกประกาศ กสทช. เรื่องการชำระค่าธรรมเนียมและการนำส่งเงินรายปีหรือการจัดสรรรายได้เข้ากองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม การจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุฉุกเฉินแห่งชาติ สำนักงาน กสทช. ได้มีการสนับสนุนในการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์ดังกล่าวโดยได้ดำเนินการมอบหมายให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) เป็นผู้ดำเนินการ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดตั้งศูนย์

การติดตามตรวจสอบและประเมินผล ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินการรับเรื่องร้องเรียน สำนักงาน กสทช. มีสำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ โดยสถิติข้อร้องเรียน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ มีจำนวนข้อร้องเรียนลดน้อยลงอย่างต่อเนื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครองผู้บริโภค กสทช. ควรเพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครองผู้บริโภคกลุ่มพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นสื่อกระแสหลัก สื่อออนไลน์ ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ให้กับผู้บริโภคทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง การคุ้มครองผู้บริโภคยุคดิจิทัลผ่านการพัฒนาเครือข่ายองค์กรผู้บริโภค ควรขยายขอบข่ายการดำเนินงานด้านการให้ความรู้แก่ผู้บริโภคในเชิงรุก การทำศูนย์ข้อมูลอัจฉริยะเพื่อผู้บริโภค กสทช. ควรให้มีการรวบรวมข้อมูลผลิตภัณฑ์ ข้อมูลปัญหาต่าง ๆ พร้อมคำแนะนำ วิธีการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น เบอร์ติดต่อหน่วยงานที่สำคัญ เป็นแนวทางในการให้ประชาชนผู้บริโภคได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจก่อนการบริโภค

การติดตามตรวจสอบและประเมินผล ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน สิทธิความเป็นส่วนตัวของบุคคล และข้อมูลส่วนบุคคล สำนักงาน กสทช. ได้มีการจัดการให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อให้มีความรู้เรื่องสิทธิในกิจการโทรคมนาคมและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจากการใช้บริการโทรคมนาคมแก่สาธารณะ สิทธิในการเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานรัฐ และได้รับการแจ้งผลการพิจารณาอย่างรวดเร็ว มีการรับรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ กสทช. และสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ค่อนข้างน้อย สิทธิของผู้บริโภคหรือผู้ใช้บริการและสิทธิในการร่วมกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภค สำนักงาน กสทช. ได้มีการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมและสร้างกลไกในการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค สิทธิพิเศษของคนพิการและคนด้อยโอกาส ได้พัฒนาหลักเกณฑ์เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากกิจการโทรทัศน์ตามที่กฎหมายกำหนด โดยแก้ไขสัดส่วนการจัดทำบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ และสิทธิในเข้าถึงกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานรัฐ กรณีเกี่ยวกับประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน สำนักงาน กสทช. ยังไม่มีการส่งเสริมการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสิทธิในเข้าถึงกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานรัฐอย่างชัดเจน

ความเห็นเกี่ยวกับ รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช.ประจำปี ๒๕๖๓ กตป. มีข้อเสนอแนะและข้อสังเกต ได้แก่ ควรเพิ่มเติมรายละเอียดการเปรียบเทียบผลงานของ กสทช. กับแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ให้สอดคล้องกับกรอบการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ความสอดคล้อง

ระหว่างผลงานของ กสทช. กับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กสทช. เพื่อแสดงให้เห็นถึงทิศทางผลการปฏิบัติงานของ กสทช. และรายละเอียดการเปรียบเทียบผลงานของ กสทช. กับนโยบายระดับชาติเพื่อแสดงความสอดคล้องกับกรอบการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. มากขึ้น สำนักงาน กสทช. ควรเพิ่มเติมการอธิบายความหมายและตัวอย่างของโทรทัศน์ประเภท Over-the-top (OTT) ให้มากขึ้น เนื่องจากรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ปี ๒๕๖๓ ได้กล่าวถึง สำนักงาน กสทช. ควรเพิ่มเติมการอธิบายความหมายและผลกระทบของวิทยุออนไลน์เนื่องจากปัจจุบันมีการหลอมรวมของเทคโนโลยีในกิจการโทรทัศน์และกิจการวิทยุ ให้เพิ่มผลการตรวจสอบคุณภาพโทรศัพท์เคลื่อนที่ตามแนวบริเวณชายแดนที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้ครอบคลุมและเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคตามแนวชายแดนให้สามารถใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

จากนั้น รองเลขาธิการ กสทช. (นายไตรรัตน์ วิริยะศิริกุล) ได้ตอบชี้แจง สรุปได้ว่าประเด็นค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าปี ๖๒ ถึง ๘๖ เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากเป็นงบการเงินที่ยังไม่ได้ตรวจสอบจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจึงทำให้เกิดความแตกต่าง แต่เมื่อมีการตรวจสอบและปฏิบัติตามคำแนะนำแล้วจึงทำให้ค่าใช้จ่ายลดลง ในการปรับปรุงงบการเงินเพื่อรองรับค่าใช้จ่ายที่ยังไม่เกิดขึ้นเมื่อมีการฟ้องร้องไม่สามารถดำเนินการได้เว้นแต่มีค่าใช้จ่ายในการฟ้องคดีเกิดขึ้นแล้ว

การจัดสรรเงินกองทุน มี ๓ ประเภท ได้แก่ กองทุนแก่บุคคลภายนอก กองทุนตามนโยบายของคณะกรรมการบริหารกองทุน และกองทุนตามนโยบายของคณะกรรมการ กสทช. โดยคณะกรรมการ กสทช. จะเป็นผู้กำหนดกรอบวงเงิน ซึ่งขึ้นอยู่กับความจำเป็นเร่งด่วน สำหรับประเด็นค่าใช้จ่ายในปี ๖๓ สูงกว่ารายได้ประมาณ ๖.๘ พันล้าน เกิดจากรายจ่ายในการสนับสนุนสถานพยาบาลเพื่อต่อสู้การแพร่ระบาดของโรค COVID – 19 รายจ่ายสำหรับแผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมโดยทั่วถึง สนับสนุนการใช้งานอินเทอร์เน็ตของประชาชนและนโยบายรัฐบาลเกี่ยวกับ WFM และรายจ่ายเกี่ยวกับมาตรการเยียวยาเรียกคืนคลื่นความถี่ให้แก่ อสมท. และกรมการทหารสื่อสาร ซึ่งรายจ่ายดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อกองทุน

ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสถานการณ์โควิด กสทช. ได้มีการประเมินในด้านเชิงสังคม ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการเรียนออนไลน์ ชื่อของออนไลน์ การใช้บริการผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดย กสทช. ได้มีมาตรการช่วยเหลือ เช่น การผ่อนคลายการชำระหนี้ของประชาชนแก่ผู้ประกอบการนโยบายให้นักเรียนประถม มัธยมใช้อินเทอร์เน็ตฟรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และมาตรการสนับสนุนในด้านการแพทย์โดยใช้เทคโนโลยี 5G รวมทั้งสนับสนุนกระทรวงสาธารณสุขในการแจ้งข้อความสั้น (SMS) ให้แก่ประชาชนในการฉีดวัคซีน

กรณีหมายเลขฉุกเฉิน ๑๙๑ สดช. เป็นผู้ดำเนินการตามมติ ครม. โดย กสทช. เป็นผู้สนับสนุนงบประมาณ ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำ TOR ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของ สดช. ที่ต้องดำเนินการตามแผนต่อไป กรณีการยกเว้นการประมูลคลื่นความถี่ที่วิดิจิตัล นั้นเป็นไปตามคำสั่ง คสช. ที่ออกมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการที่วิดิจิตัล โดยเป็นเงินที่ได้จากการที่ กสทช. ได้นำคลื่นความถี่ 700 MHz มาประมูล ได้เงินประมาณ ๕.๓ หมื่นล้านบาท เมื่อหักเงินที่นำไปชดเชยแล้วยังเหลือเงินกว่า ๓ หมื่นล้านบาท

เรื่องของ OTT กสทช. ได้มีการศึกษาร่วมกับที่ปรึกษาในต่างประเทศ ได้แก่ เกาหลี ญี่ปุ่น สิงคโปร์ สหราชอาณาจักรยุโรป เพื่อศึกษากฎหมาย กฎ และระเบียบต่าง ๆ ถึงปัจจัยของความสำเร็จเพื่อนำมาจัดทำเป็นหลักเกณฑ์ เพื่อยกระดับมาตรฐานให้เป็นสากล เปิดโอกาสให้สามารถขยายธุรกิจทั้งใน

ประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งมีการจัดเก็บรายได้ให้สอดคล้องตามหลักสากล สำหรับดิจิทัลเรดิโอ เป็นการประกอบกิจการกระจายเสียงทางเลือก ปัจจุบันมีการดำเนินการ ๑๐ สถานี ๙ จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ชลบุรี ขอนแก่น นครราชสีมา นครศรีธรรมราช สงขลา ภูเก็ต และประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาข้อจำกัดและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อเป็นวิทยุทางเลือก การจัดสรรคลื่นวิทยุกระจายเสียงจะเกิดการเปลี่ยนผ่านในเดือนเมษายน ๒๕๖๔ ปัจจุบัน กสทช. อยู่ระหว่างการรับฟังความเห็นสาธารณะในการจัดทำประกาศรองรับการจัดสรรคลื่นวิทยุกระจายเสียง ได้แก่ หลักเกณฑ์วิธีการอนุญาต หลักเกณฑ์วิธีการประมูลแผนความถี่คลื่นวิทยุในระบบ FM มาตรฐานเทคนิคเครื่องส่งกำลังวิทยุกระจายเสียง และหลักเกณฑ์การป้องกันการรบกวนต่อวิทยุการบิน

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

๕.๖ รายงานการสร้างระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓
(ตามมาตรา ๑๘ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕)
 (เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๔)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานการสร้างระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ของที่ประชุมวุฒิสภา มีผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงรายงานดังกล่าว โดยเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (นายจเด็จ ธรรมธัชอารี) เป็นผู้นำเสนอรายงานต่อที่ประชุม

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการการสาธารณสุข ซึ่งประธานวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษารายงาน และคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเห็นชอบให้เสนอรายงานดังกล่าว โดยประธานคณะกรรมการ (นายเจตน์ ศิรธรานนท์) และรองประธานคณะกรรมการคนที่สอง (นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษารายงานฉบับนี้ต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า คณะกรรมการเห็นด้วยกับรายงานฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ได้นำข้อสังเกตของคณะกรรมการการสาธารณสุข และการอภิปรายของที่ประชุมวุฒิสภาในการพิจารณารายงานฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ไปพิจารณาดำเนินการ โดยได้นำเสนอข้อค้นพบจากการพิจารณาดำเนินงานเกี่ยวกับระบบหลักประกันสุขภาพ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ในเรื่องประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และธรรมาภิบาลของกองทุน ในเรื่องการประเมินความครอบคลุมอย่างมีประสิทธิภาพของผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลบริการเฉพาะโรค (การผ่าตัดต่อกระดูก) การดำเนินการคลินิกชุมชนอบอุ่น และการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยมีข้อเสนอแนะ (๑) ให้มีการปรับหลักเกณฑ์การบริหารงบประมาณกองทุน (๒) ควรปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์การจ่ายค่าบริการเหมาจ่ายรายหัวที่จัดให้กับหน่วยบริการ และรวมเงินเดือน มาเป็น "การบริหารกองทุนสุขภาพระดับเขต" (๓) ควรทบทวนกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานของ สปสช. ให้เป็นที่ยอมรับและมีประสิทธิภาพมากขึ้น (๔) ควรปรับปรุง หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและตัวแทนองค์กรเอกชน ในคณะกรรมการหลักประกัน

สุขภาพแห่งชาติ และคณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐาน ให้ต้องสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (๕) สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องผลกระทบภายหลังจากการฉีดวัคซีนโควิด ๑๙ ให้กับประชาชน (๖) ควรเปลี่ยนแปลงตัวชี้วัดค่าเป้าหมายการรักษาผู้ป่วยโรคหอบหืด จากจำนวน ๕๘ คนต่อประชากรหนึ่งแสนคน ให้ลดลงเหลือจำนวน ๘ คนต่อประชากรหนึ่งแสนคน ด้วยการให้ผู้ป่วยใช้เครื่องมือประเมินหลอดลมด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยลดอัตราผู้ป่วยโรคหอบหืดและอัตราการเสียชีวิตได้จำนวนมาก (๗) ควรสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารวงเงินงบประมาณของกองเศรษฐกิจสุขภาพและหลักประกันสุขภาพ สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข กับ สปสช. และเห็นด้วยกับการจัดทำงบประมาณของ สปสช. ที่ใช้งบประมาณด้านการเงินร่วมกับสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพราะทำให้สามารถยืนยันการใช้จ่ายงบประมาณด้านต่าง ๆ ได้ ต่างจากเดิมที่แยกงบประมาณออกจากกัน การตรวจสอบจึงทำได้ยาก (๘) ควรจัดทำตารางจำแนกงบประมาณของ สปสช. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี แยกออกจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้เกิดความชัดเจน และสามารถนำมาพิจารณาทำความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ภายหลังจากคณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปราย โดยมีสมาชิกอภิปรายแสดงความเห็น ตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ว่า (๑) ควรส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพได้อย่างเท่าเทียม และลดปัญหาอุปสรรคจากการเข้าใช้บริการต่างพื้นที่ (๒) ควรพัฒนาการรักษาในกลุ่มโรคที่ไม่พบบ่อย ให้มีการรักษาในระดับได้มาตรฐาน (๓) การรายงานควรแสดงผลการบูรณาการการใช้จ่ายงบประมาณของกองทุนที่ทำหน้าที่ให้บริการด้านสุขภาพที่มีอยู่ในประเทศไทย (๔) ควรประชาสัมพันธ์เรื่องสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพให้ประชาชนอย่างทั่วถึง (๕) ควรกำหนดมาตรการติดตามอาการของประชาชนภายหลังจากการฉีดวัคซีนโควิด ๑๙ เพื่อป้องกันผลกระทบ (๖) ควรส่งเสริมการให้บริการการแพทย์แผนไทยในระบบหลักประกันสุขภาพ (๗) ส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงการผ่าตัดตาในผู้ป่วยต่อกระจก (๘) ขอให้เร่งแก้ไขข้อบกพร่องการดำเนินการคลินิกชุมชนอบอุ่น

หลังจากการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภา เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (นายจเด็จ ธรรมธัชอารี) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า นับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ที่ผ่านมา ประชาชนสามารถย้ายสิทธิกรณีใช้บริการต่างพื้นที่ได้ทันที ไม่ต้องรอเปลี่ยนสิทธิ ๑๕ วัน เรื่องการจ่ายเงินเยียวยาให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการฉีดวัคซีนโควิด ๑๙ เป็นการจ่ายเงินชดเชยความเสียหายเบื้องต้นตามมาตรา ๔๑ ของพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งปัจจุบันมีผู้มาขอรับเงินชดเชยประมาณ ๗,๕๐๐ คน และได้เบิกจ่ายเงินชดเชยไปแล้วประมาณ ๔,๐๐๐ คน การผ่าตัดตาในผู้ป่วยต่อกระจก ขึ้นอยู่กับการประเมินของจักษุแพทย์ ซึ่งบางกรณีไม่ต้องถึงกับตาใกล้จะบอดก็มีโอกาสได้รับการผ่าตัด และยังขึ้นอยู่กับศักยภาพของหน่วยบริการด้วย ส่วนกรณีการพบการทุจริตการดำเนินการคลินิกชุมชนอบอุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีการเบิกค่าใช้จ่ายในลักษณะที่ไม่ถูกต้องนั้น สปสช. ได้ดำเนินการฟ้องเรียกค่าเสียหายในทางแพ่ง และดำเนินคดีอาญา ได้มีการสื่อสารกับประชาชนที่เข้ารับวัคซีนโควิด ๑๙ เพื่อติดตามอาการที่อาจเกิดขึ้นจากวัคซีนแต่ละชนิด นอกจากนี้ สปสช. ได้ให้การสนับสนุนการให้บริการแพทย์แผนไทย

แต่ก็ต้องยอมรับว่ากิจกรรมการให้บริการสุขภาพด้านนี้ยังมีปริมาณไม่มากนัก ตัวอย่างที่ผ่านมา คือ ได้เร่งให้การรับรองการใช้ฟ้าทะลายโจรในการรักษาโรคโควิด ๑๙ รวมถึงได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุน ทั้งนี้ สปสช. ขอรับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา ไปเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่

จำนวน ๓ เรื่อง

๖.๑ รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พร้อมรายงานผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำหรับปีสิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ (ตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๑๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑)

๖.๒ รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และรายงานสถานการณ์การทุจริตประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ พร้อมรายงานผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำหรับปีสิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ (ตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๑๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑)

๖.๓ รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และรายงานสถานการณ์การทุจริตประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (ตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑)

รายงานตามระเบียบวาระที่ ๖.๑ ๖.๒ และ ๖.๓ เป็นรายงานของหน่วยงานเดียวกัน และเป็นเรื่องทำนองเดียวกัน ที่ประชุมจึงพิจารณารายงานทั้ง ๓ ฉบับไปพร้อมกัน

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ และสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ ตามมาตรา ๑๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และรายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของที่ประชุมวุฒิสภา ผู้แทนจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เข้าร่วมประชุมชี้แจงรายงานดังกล่าว โดยประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ) และกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นผู้นำเสนอรายงานต่อที่ประชุม

จากนั้น คณะกรรมาธิการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้รับมอบหมายจากประธานวุฒิสภาให้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว โดยรองประธานคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คนที่สอง (พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมสรุปได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอิสระ สุจริตและสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพราะปัญหาการทุจริตนับว่าเป็นปัญหาที่มีความสำคัญกับประเทศชาติอย่างยิ่ง ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการธำรงรักษาไว้ซึ่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้มากที่สุด นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการได้ตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

๑. การพัฒนาการปฏิบัติงานภายในองค์กร มีประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑.๑ ด้านการบริหารงบประมาณ สำนักงาน ป.ป.ช. ควรแสดงค่าใช้จ่ายที่จำแนกตามภารกิจหลักโครงการและกิจกรรมที่สำคัญ คุ่มค่า คุ่มประโยชน์และสอดคล้องกับแผนงานตามเป้าหมาย ดังนั้น ควรมุ่งเน้นการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายทางยุทธศาสตร์เป็นสำคัญตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีผลผลิตและผลลัพธ์ในเชิงประจักษ์ที่เป็นรูปธรรม

๑.๒ ด้านความเชื่อมโยงผลการดำเนินงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งการทำงานเชิงบูรณาการกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ควรแสดงให้เห็นถึงแผนงานแต่ละระดับจากแผนงานระดับสูงไปจนถึงแผนงานระดับบรณ รวมทั้งการกำหนดเป้าหมายเชิงท้าทาย ติดตาม ทบทวนและปรับปรุงพบว่าผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจะไม่เพียงพอในการผลักดันหรือส่งผลให้บรรลุเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ในระดับที่สูงกว่าขึ้นไปได้ในระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากสิ่งที่ควรจะดำเนินการแต่ไม่ได้รับำเนินไปค่าเป้าหมายอาจถูกมองข้ามไปตั้งแต่ต้น

๑.๓ ด้านทรัพยากรบุคคล จากการศึกษาพบว่าในปัจจุบันยังมีคดีค้างการพิจารณาอยู่จำนวนมาก ซึ่งต้องดำเนินการภายใต้กรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และเจ้าหน้าที่จำนวนมากลาออก ดังนั้น ควรมีการกำหนดเป้าหมายในภาพรวมของการพัฒนาบุคลากร รวมทั้งจัดทำแผนการส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ควรให้ความสำคัญในเรื่องการสร้างความรู้สึกรักภูมิใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรที่จะช่วยป้องกันภาวะสมองไหลที่อาจมีผลกระทบต่อองค์กรและการประเมินผลการทำงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่องที่มีความเที่ยงตรงเป็นธรรมอันจะช่วยให้การพัฒนาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

๑.๔ ด้านระบบเทคโนโลยี ควรมีการวางแผนในเรื่องระบบการทำงานและเทคโนโลยีที่ใช้ในภาพรวม มีการจัดทำแผนงานโครงการที่ชัดเจนโดยวิเคราะห์ถึงเป้าหมายของการดำเนินการและประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุดจากงบประมาณที่ได้ลงทุนไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๕ ควรมีการนำเสนอข้อมูลในเรื่องการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร ในเรื่องที่ประชาชนควรรู้เพื่อช่วยให้ประชาชนได้รับทราบถึงพัฒนาการความเปลี่ยนแปลงและอาจนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้หากพบกับสถานการณ์การทุจริต เช่น การใช้ช่องทาง การแจ้งเบาะแส และเรื่องราวร้องทุกข์ รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลที่สำคัญ เป็นต้น

๑.๖ ด้านสัมฤทธิ์ผลการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายกำหนด ซึ่งจากข้อมูลพบว่าค่ากล่าวหาในประเภทการจัดซื้อจัดจ้าง การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและการยกยอกเบียดบังเงินหรือทรัพย์สินของทางราชการเป็นเรื่องที่อยู่ในลำดับต้น ๆ และจะพบในทุกเขตพื้นที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดในเขตพื้นที่ภาค ๑ - ๙ และส่วนกลาง แต่ข้อมูลทั้งหมดมิได้นำมาวิเคราะห์ว่า จะต้องดำเนินการเชิงระบบอย่างไร ต่อค่ากล่าวหาที่มีจำนวนมากในบางหน่วยงาน อาทิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าพบปัญหาอุปสรรคและมีข้อค้นพบที่จะนำไปสู่แนวทางแก้ไขที่อาจมีความเชื่อมโยงไปยังภารกิจหลักด้านป้องกันการทุจริตที่ควรจะมีการปรับปรุงการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจให้มีผลสำเร็จของงานที่เกิดขึ้นจริงได้อย่างไร ดังนั้น สัมฤทธิ์ผลในการดำเนินงานที่เกิดขึ้น ต้องสอดคล้องสัมพันธ์กับภารกิจตามหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายกำหนดและนโยบายแผนงานที่ชัดเจนอย่างเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งควรที่จะต้องชี้ประเด็นอันเป็นข้อค้นพบที่ควรปรับปรุงอันนำไปสู่การพัฒนาองค์กรให้แข็งแกร่งและพัฒนาประเทศให้ดีขึ้น

๑.๗ ด้านสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงานตามระบบการประเมินผลภาคราชการแบบบูรณาการ ควรจะต้องนำเสนอผลของการบูรณาการขับเคลื่อนความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะช่วยยกระดับความสำเร็จต่าง ๆ ให้เกิดผลอย่างจริงจังและควรวิเคราะห์ผลสำรวจความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้เสียต่อการดำเนินงานของสำนักงาน ป.ป.ช. และนำผลที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งรายงานประจำปีถัดไป ควรนำเสนอให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงหรือการปรับปรุงการดำเนินงานดังกล่าวไว้ด้วย ทั้งนี้ ปัจจัยแห่งความสำเร็จของเรื่องนี้ก็คือ การประเมินตนเอง (Self Assessment) อย่างสม่ำเสมอเพื่อทบทวนและปรับปรุงกลไกการทำงานตามภารกิจขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและการให้หลักประกันความเชื่อมั่นต่อประชาชนว่าจะได้รับความคุ้มครองและมีความปลอดภัย นอกจากนี้ควรส่งเสริมและผลักดันให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานได้เห็นความสำคัญและร่วมมือในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ด้วยความเป็นจริง ซึ่งข้อมูลที่ได้จะถูกนำไปแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานเองและหน่วยงานอื่นด้วย อีกทั้งช่วยเพิ่มระดับค่าคะแนน CPI ที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนและประเทศชาติต่อไป

๒. การพิจารณารายงานการเงินของสำนักงาน ป.ป.ช. สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ มีประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ สรุปได้ว่า การเสนอรายงานการเงิน ควรทบทวนระยะเวลาดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ ถูกต้อง รวดเร็วและทันกาล อันจะนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นขององค์กรให้เกิดขึ้นได้ต่อไป ทั้งนี้ รายงานการเงินของสำนักงาน ป.ป.ช. ในภาคผนวกแนบท้ายรายงานประจำปีซึ่งเปิดเผยต่อสาธารณชน ควรเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์และแสดงหมายเหตุอย่างชัดเจนว่าเป็นฉบับที่ผ่านหรือไม่ผ่านการตรวจสอบรับรองของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไว้ด้วย นอกจากนี้ พบว่าหมายเหตุประกอบงบการเงินหากรายการใดมีค่าใช้จ่ายงบประมาณที่แตกต่างกับปีงบประมาณก่อนหน้าหรือมีการใช้จ่ายงบประมาณที่ค่อนข้างสูง ควรมีการอธิบายชี้แจงให้ปรากฏชัดในรายงานงบการเงิน

๓. การเสนอรายงานประจำปีในปีถัดไป มีประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ สารสำคัญของรายงานประจำปี ควรนำเสนอโดยแสดงผลลัพธ์ที่อาจเป็นผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น พร้อมแนวทางการแก้ไขอย่างชัดเจน

๓.๒ รูปแบบของรายงานประจำปี ควรคำนึงว่า สำนักงาน ป.ป.ช. ประสงค์ให้ผู้อ่านทราบประเด็นใด รัฐสภาและประชาชนควรรู้หรือต้องรู้เรื่องใดประกอบกับข้อมูลการนำเสนอควรมีการสังเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

นอกจากนี้การเปิดเผยข้อมูลใน “รายงานประจำปีงบประมาณของคณะกรรมการ ป.ป.ช.” ควรบ่งบอกถึงเจตนารมณ์ของรายงานอย่างชัดเจน ถูกต้อง ทันกาลและเปรียบเทียบได้ รวมทั้งปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ นั้น จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ที่จะเข้าใจถึงบทบาทและภารกิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกิดความเชื่อมั่นต่อองค์กร รวมทั้งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กรและประเทศชาติต่อไป

ภายหลังที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า

๑. ความคืบหน้าของคดีที่มีการกล่าวหาเจ้าอาวาสร่วมกับพวก นำที่ดินของวัดไปให้เช่าในลักษณะหาผลประโยชน์ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีความคืบหน้าของคดีอย่างไร

๒. รายงานฉบับนี้ไม่มีการกล่าวถึงการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง สำนักงาน ป.ป.ช. ให้เป็นสำนักงานดิจิทัล ซึ่งเรื่องดังกล่าวนี้เกี่ยวข้องกับดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perceptions Index :CPI) สำนักงาน ป.ป.ช. ควรทำให้ประชาชนเห็นถึงความโปร่งใสในการนำเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานของ ป.ป.ช. ให้ประชาชนเข้าถึงง่าย สามารถติดตามคดีและอาญากรรมการทุจริตทางการเมืองที่สำคัญได้ แต่การเปลี่ยนแปลงเป็นสำนักงานดิจิทัลต้องมีใช้การล่วงหน้าเมตลิสต์ของบุคคล คดีความที่ผ่านการไต่สวนเบื้องต้นควรเปิดเผยให้ประชาชนทราบ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในแง่ของการป้องปรามการทุจริตได้

๓. ในรายงานไม่มีการนำเสนอเรื่องการป้องกันการทุจริต ซึ่งหากงานป้องกันสามารถทำได้ดีจะทำให้ดัชนี CPI ดีขึ้น งานป้องกันที่สำคัญ คือ การยกย่องชื่นชมคนดี ป.ป.ช. ควรทำมากกว่าการมอบรางวัลช่อสะอาด การยกย่องชื่นชมข้าราชการ ลูกจ้าง นักการเมือง ที่มีผลงานดีเด่น โดยบุคคลที่ได้รับการรับรองจาก ป.ป.ช. แล้ว ให้ถือว่ามีคุณค่าแก่การชื่นชม ยินดี ดังพระราชดำรัสในหลวง รัชกาลที่ ๙ ให้ส่งเสริมคนดีได้ปกครองบ้านเมืองและควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้

๔. การใช้เงินเพื่อการจ้างที่ปรึกษาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรใช้ระบบที่ปรึกษาให้เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง ที่สนับสนุนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

๕. แนวทางในการบริหารจัดการคดีค้างของ ป.ป.ช.เนื่องจากปัญหาเรื่องคดีค้างการพิจารณา เป็นปัญหาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง และแนวทางในการสร้างความโปร่งใสในการพิจารณาคดีและการมีส่วนร่วมของประชาชนเพราะในกระบวนการยุติธรรมมีบุคคลผู้ได้รับความเสียหายจำนวนมาก ดังนั้นสำนักงาน ป.ป.ช. จะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในการพิจารณาคดีที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการพิจารณาคดี รวมทั้งควรสร้างกลไกในการติดตามความคืบหน้าของคดีต่าง ๆ ให้กับประชาชนได้รับทราบถึงความคืบหน้าของคดี

๖. การมอบหมายคดีให้หน่วยงานอื่นตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น

ความร่วมมือระหว่าง ป.ป.ช. และ ป.ป.ท. ในการมอบหมายให้สอบสวนคดีที่ความผิดไม่ร้ายแรง และคดีที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับอำนาจการระดับสูงหรือเทียบเท่าลงมา เป็นอย่างไร

จากนั้น ประธาน ป.ป.ช. (พลเอกตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ) และเลขาธิการ ป.ป.ช. (นายนิวัติไชย เกษมมงคล) ได้ตอบชี้แจง สรุปได้ว่า

๑. คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับข้อเสนอของคณะกรรมการการไปปรับปรุงและจะนำเสนอมาในรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๕ ต่อไป ซึ่งมุ่งมั่นที่จะทำให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสที่ ๒ ของปีถัดไป

๒. ประเด็นคดีที่เกี่ยวกับการกล่าวหาเจ้าอาวาสวัดอรัญญิกาวาส ร่วมกับพวก นำที่ดินของวัดไปให้เช่าในลักษณะหาผลประโยชน์ ซึ่งเกิดขึ้นในปี ๒๕๖๑ มีการร้องเรียนมายัง ป.ป.ช. ในปี ๒๕๖๒ ป.ป.ช. ได้ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาตรวจสอบแล้วพบว่าข้อกล่าวหาไม่มูล ได้สั่งไต่สวนเบื้องต้นพบว่าไม่มูลความผิด และได้แจ้งข้อกล่าวหาไปยังเจ้าอาวาสกับพวกแล้ว และกำหนดกรอบเวลาชี้แจงข้อกล่าวหาเมื่อไม่ชี้แจงภายในกำหนดเวลาถือว่าไม่ประสงค์ชี้แจงข้อกล่าวหา และได้มีการสรุปข้อเท็จจริงเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาต่อไป ซึ่งสาเหตุที่คดีมีความล่าช้าเนื่องจากการประวิงเวลา ในกระบวนการตรวจสอบ กระบวนการไต่สวน มีการร้องขอความเป็นธรรม มีการร้องขอให้ตีความเรื่องอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งจะได้เร่งรัดเรื่องนี้ต่อไป

๓. ในกระบวนการทำงานของ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้ ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานเดียวที่ต้องไต่สวนข้อกล่าวหาก่อน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการทราบภาพรวมการทุจริตทั้งประเทศ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ จนถึงปัจจุบัน พบว่าหลังจากการไต่สวนข้อกล่าวหาแล้วพบว่าเป็นข้อกล่าวหาที่มีรายละเอียดครบถ้วนเพียง ร้อยละ ๓๐ ส่วนอีกร้อยละ ๗๐ เป็นข้อกล่าวหาที่ไม่มีรายละเอียดครบถ้วน โดย ป.ป.ช. ได้ดำเนินการแยกแยะหากเป็นข้อกล่าวหาที่ร้ายแรง ป.ป.ช. จะรับเรื่องไว้ดำเนินการทันที หากเป็นข้อกล่าวหาที่ไม่ร้ายแรงจะมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ ได้แก่ ป.ป.ท. DSI. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) พิจารณาดำเนินการโดย ป.ป.ช. ยังกำกับติดตามอยู่ ซึ่งจากการพิจารณาสถิติการไต่สวนข้อกล่าวหาในปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มดีขึ้น แต่มีข้อสังเกตว่า เรื่องที่ร้องเรียนมาที่ ป.ป.ช. นั้นมักเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นผ่านมาแล้ว ๒ ปี ๓ ปี ๕ ปี หรือบางเรื่องขาดอายุความล่วงพ้นอำนาจของ ป.ป.ช. ไปแล้ว เมื่อ ป.ป.ช. รับเรื่องไว้แล้วได้กำหนดกรอบเวลาว่าต้องไต่สวนข้อกล่าวหาให้แล้วเสร็จภายใน ๓ เดือน

๔. ประเด็นการมอบหมายงานให้ ป.ป.ท. นั้น ก่อนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ ป.ป.ท. สามารถรับเรื่องและดำเนินคดีได้เลย แต่ภายหลังพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับได้กำหนดให้ ป.ป.ช. ไต่สวนดำเนินคดีภายใน ๒ ปี และขยายเวลาได้อีก ๑ ปี ป.ป.ช. จึงต้องเคร่งครัดให้ดำเนินการภายในกรอบเวลา และพยายามเร่งรัดคดีค้างเก่า ซึ่งก็มีความเป็นห่วง ป.ป.ท. เนื่องจากมีจำนวนพนักงานสอบสวนน้อยกว่า และพยายามให้ ป.ป.ท. ได้ดำเนินการกับคดีค้างเก่าด้วยเช่นกัน ดังนั้น เมื่อพิจารณาแยกแยะคดีแล้ว หากเป็นคดีที่ไม่ร้ายแรงพยายามส่งไปยัง สตช. ให้เป็นผู้ดำเนินการเพราะมีจำนวนพนักงานสอบสวนจำนวนมากกว่า โดยกำกับติดตามผ่านมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยให้ สตช. รายงานการปฏิบัติงานต่อ ป.ป.ช. ในการนี้ได้ใช้งบประมาณจากกองทุนป้องกันและปราบปราม

การทุจริตแห่งชาติสนับสนุนการดำเนินงานของ สตช. โดยประเมินผลการดำเนินงานว่าบรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด

ในส่วนการดำเนินการในเชิงป้องกันการทุจริตนั้น ผลจากการเร่งรัดดำเนินคดีที่สำคัญ คดีที่สังคมให้ความสนใจ เช่น คดีแป๊ะเจี๊ยะ คดีการจัดซื้อจัดจ้างในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่มีการชี้มูลผู้กระทำความผิดอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ปริมาณข้อกล่าวหาร้องเรียนในเรื่องนั้น ๆ มีจำนวนลดลง และเห็นว่าการบริหารจัดการคดีที่มีประสิทธิภาพ การจัดระดับความสำคัญของคดี เช่น เรื่องเกี่ยวกับนโยบาย เรื่องที่กระทบสังคม เรื่องเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีทิศทางดำเนินคดีที่ชัดเจน ทำให้การดำเนินคดีมีความรวดเร็ว จะมีผลในเชิงป้องปรามด้วย ซึ่งในปี ๒๕๖๕ การดำเนินคดีจะเป็นระบบ การบังคับใช้กฎหมายจะเป็นไปอย่างรวดเร็วขึ้น นอกจากนี้ ป.ป.ช. มีการกระจายอำนาจไปยัง ป.ป.ช. ในระดับจังหวัด ให้สามารถเข้าถึงคดีที่มีการกล่าวหาได้รวดเร็วขึ้น มีโครงการนำหลักธรรมทางพุทธศาสนาใช้ในแนวทางการป้องกันการทุจริต มีกลุ่ม STRONG ที่ Watch and Voice มีการนำข้อมูลจากการตรวจสอบคำกล่าวหาคดี มาทำ mapping data เพื่อรณรงค์ ให้ฝ่ายป้องกันไปใช้ในการเฝ้าระวัง และให้ฝ่ายปราบปรามไปจัดการดำเนินคดี

๕. การใช้ระบบ IT มาสนับสนุนการดำเนินงาน ป.ป.ช. ตระหนักถึงความสำคัญในการเป็นสำนักงานดิจิทัล ในการรับเรื่องกล่าวหา การไต่สวน มีการใช้ระบบ CCMS มาใช้ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาสามารถเข้าถึงเรื่องที่มีการกล่าวหาได้สะดวก และนำระบบ IT มาใช้มีการติดตามคดี มีการทำ MOU กับ สตช. อัยการสูงสุด และศาลยุติธรรม และในอนาคตจะเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนได้มากยิ่งขึ้นหากเป็นข้อมูลที่ไม่ขัดกับมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะเป็นเกราะป้องกัน ป.ป.ช. และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมและสนับสนุนการทำงานของ ป.ป.ช. ด้วย ปัจจุบัน ป.ป.ช. ได้มีการแถลงมติของ ป.ป.ช. ให้สื่อมวลชนทราบ ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลที่รวดเร็วเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ปริมาณคำกล่าวหาที่มีจำนวนลดลงเป็นการทำงานในเชิงป้องกัน

การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินตามมาตรา ๑๐๒ และมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่แต่เดิมให้ยื่นผ่านผู้บังคับบัญชานั้น ป.ป.ช. เห็นว่าในทางปฏิบัติไม่สามารถตรวจสอบได้ จึงจะแก้ไขเป็นการรายงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่ง ป.ป.ช. ได้ทดลองนำร่องแล้วพบว่าสามารถทำได้ดี

๖. การประเมิน ITA ของ ป.ป.ช. มีผลการประเมินที่ดีขึ้น แม้ยังไม่ถึงเป้าหมายที่ ป.ป.ช. วางไว้ ในปี ๒๕๖๕ มีเป้าหมายว่าผลการประเมินต้องมากกว่าร้อยละ ๘๕ นอกจากนี้ ป.ป.ช. ยังได้ผลักดันให้หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ในการให้บริการประชาชน เช่น เขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร สถานีตำรวจนครบาล อำเภอต่าง ๆ ทั่วประเทศ เข้าร่วมการประเมิน ITA เพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนด้วย ซึ่งหากผลการประเมิน ITA ในแต่ละภาคส่วนสูงขึ้น จะส่งผลต่อดัชนีค่า CPI ให้สูงขึ้นโดยอัตโนมัติ

๗. การส่งเสริมคนดี การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และการยกย่องคนดี หรือ Hall of fame นั้น ป.ป.ช. มีระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยเข็มกิตติคุณของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกาศใช้บังคับแล้ว

๘. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ปรึกษาคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยกรรมการ ป.ป.ช. สามารถตั้ง
 เลขานุการ ๑ ท่าน ผู้ช่วยเลขานุการ ๑ ท่าน ที่ปรึกษาทั่วไป ๑ ท่าน และที่ปรึกษาด้านการไต่สวนคดี ๑ ท่าน
 ตำแหน่งที่ปรึกษากรรมการแต่ละท่านจึงมีเพียง ๒ ตำแหน่ง ส่วนที่ปรึกษาที่จ้างในส่วนราชการของสำนักงาน
 ได้ยกเลิกการจ้างแล้ว มีเพียงการต่ออายุการจ้างเฉพาะผู้มีประสบการณ์สูงจำนวน ๒ คนเท่านั้น และรับที่จะ
 พิจารณาในการงบประมาณในส่วนนี้ให้คุ้มค่า สำหรับงบประมาณที่ ป.ป.ช. ได้รับการจัดสรรนั้น ส่วนใหญ่
 นำไปใช้ในงบบุคลากร

๙. การลาออกของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานนั้น เนื่องจากบุคลากรของสำนักงานเป็นผู้ศึกษา
 ในสายงานกฎหมายซึ่งเมื่อมีความก้าวหน้าในสายงานอาชีพโดยการสอบบรรจุเป็นผู้พิพากษาหรืออัยการได้
 สำนักงานก็ยินดีที่ส่งเสริม มีการโอนย้ายไปเพื่อความก้าวหน้า มีจำนวนน้อยที่ลาออกเพราะงานหนัก หรือ
 ทนแรงกดดันจากสังคมที่เข้มงวดไม่ได้ ซึ่งสำนักงานได้พยายามสร้างความภาคภูมิใจในการทำงานในฐานะที่
 เป็นผู้อยู่ในกระบวนการยุติธรรมขั้นต้นที่สำคัญ และมีการรับสมัครสอบเป็นผู้ช่วยพนักงานไต่สวนเพื่อทดแทน
 บุคลากรที่ย้ายออกไป มีการสร้างบุคลากรใหม่ตลอดเวลา

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

(๗) เรื่องอื่น ๆ

(ไม่มี)

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๓๐ นาฬิกา

สำนักงานประชุม
 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา